

ARQUEOLOGIA REJOVENIDA

S explica que quan es va iniciar l'estimació dels vestigis de l'antiguitat, –cosa d'un parell de segles endarrere– un dels països que es va posar de moda va ser Egipte. Entre allò més cobejat hi havia les mòmies. L'escriptor Josep Pla explicava ben divertidament que a l'hora de passar la frontera i «declarar» la mercaderia a la duana no la tenien catalogada, el personal de guàrdia no sabia de què es tractava, i aquella mòmia d'Egipte va passar tributant a la duana com si fos bacallà sec.

Més enllà de la salabor d'aquella desventurada mòmia, era evident una operació de saqueig –que no ha parat mai– que trenca les arrels originals i desvirtua molts estudis. Però sortosament el bon sentit s'imposa quan es tracta de l'atenció a allò que representa un rastre del passat per ajudar a reelaborar el present. Els primers museus fets amb aquest pensament modern porten a la serena curiositat; els antics museus eren insípid per naturalesa : quan a la nostra infància l'escola ens portava al museu de Sant Pere de Galligants només hi vèiem pilons i pilons de peces plenes de pols, intocables i inexpressives. Encara no havia arribat la pedagogia dels «centres d'interpretació».

A Catalunya l'any 1888 ja es concedia el Premi Martorell dedicat a estudis d'arqueologia. A principis del segle XX es va començar a excavar Empúries, un nom que ens ha situat al capdavant de l'arqueologia mundial. Avui, el gran nombre d'experts, afeccionats, associacions, publicacions amb dedicació a l'arqueologia està proclamant una excel·lent consolidació del tema.

Ara es parla amb entusiasme de l'arqueologia industrial. Amb la històrica Revolució Industrial, que tan bé va entrar a Catalunya, va canviar el viure i el treballar de la gent, però també la fundació i construcció dels pobles. Si la industrialització va començar a Anglaterra, també allí es varen iniciar les primeres voluntats a favor de la conservació de tot allò material que l'havia servit: màquines, naus, habitatges, aprofitament de l'energia hidràulica, camins, instal·lacions, canals, tot el que era objecte de la visió del paisatge. La societat industrial era, per naturalesa, molt creativa: els productes eren nous, les activitats corresponents s'havien d'aprendre, el consumisme començava a créixer, les mentalitats ja evolucionaven, tot presidit per l'autoritat de sa majestat la màquina. Aquell conjunt en el seu dia va alterar molts pobles petits de Catalunya; una alteració que va afectar tant l'aspecte físic d'un poble com la seva personalitat social i el paisatge físic. Tot és, ha de ser, objecte de l'estudi arqueològic.

El terme municipal de Beuda, a la Garrotxa, ara mateix està d'enhorabona perquè s'ha fet públic que es recupera la vella estructura d'una fàbrica de paper que va ser oberta ara fa gairebé un segle i mig, i serà objecte d'una atenció especial com es mereix, amb excel·lent voluntat pedagògica que inclou un centre d'interpretació d'aquella indústria. Peça notable d'un sector paperer destinat a fecundar grans empreses a aquestes comarques gironines. Felicitem-nos, doncs, que la torxa de l'arqueologia industrial persisteixi a il·luminar aquesta terra. Mentrestant esperarem el dia joïós de pujar a Beuda i admirar una contribució a la construcció de la història industrial d'aquest país.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2018/06/14/arqueologia-rejovenida/919022.html?utm_source=rss